

INTEGRÁLT VÍZHÁZTARTÁSI TÁJÉKOZTATÓ ÉS ELŐREJELZÉS

2015. április

- kivonat –

Készítette:

az

Országos Vízügyi Főigazgatóság
Vízjelző és Vízrajzi Főosztály
Vízrajzi Monitoring Osztálya

és az

Alsó-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság

Budapest, Szeged
2015. április 9.

1. HELYZETÉRTÉKELÉS

Csapadék

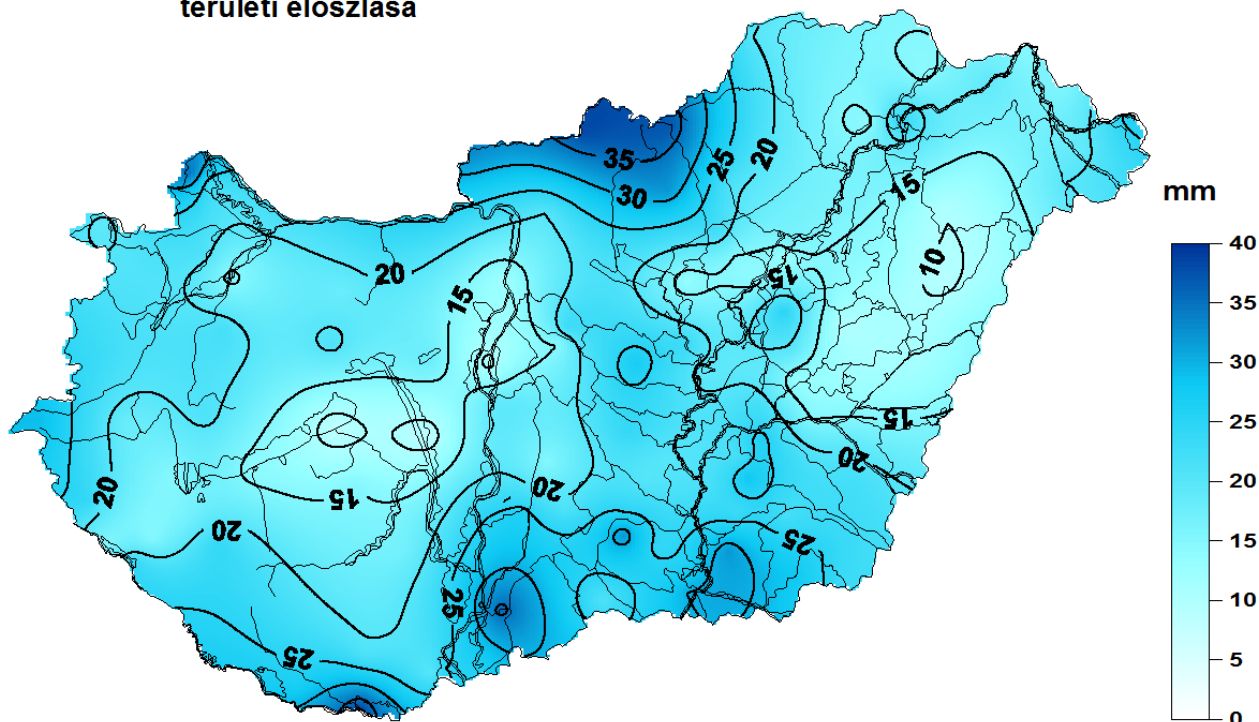
2015 márciusában a rendelkezésre álló adatok szerint az ország területére lehullott csapadék mennyisége 8 mm (Sárbogárd) és 38 mm (Drávaszabolcs, Szécsény) között alakult, az országos területi átlagérték 20 mm volt, ami 10 mm-rel (33%-kal) kevesebb a viszonyítási időszak (1971-2000) március havi átlagánál.

Márciusban – az Ipoly-völgye, valamint Baja, Cegléd, Hegyeshalom, Kiskunmajsa, Pankota, Sümeg, Szarvas és Szeged térségének kivételével – a csapadék mennyisége elmaradt az átlagtól.

A csapadék egy része hó formában érkezett, de síkvidékeinken csak a Duna-Tisza köze északnyugati részén alakult ki átmenetileg összefüggő hótakaró, aminek maximális vastagsága nem haladta meg az 5 cm-t.

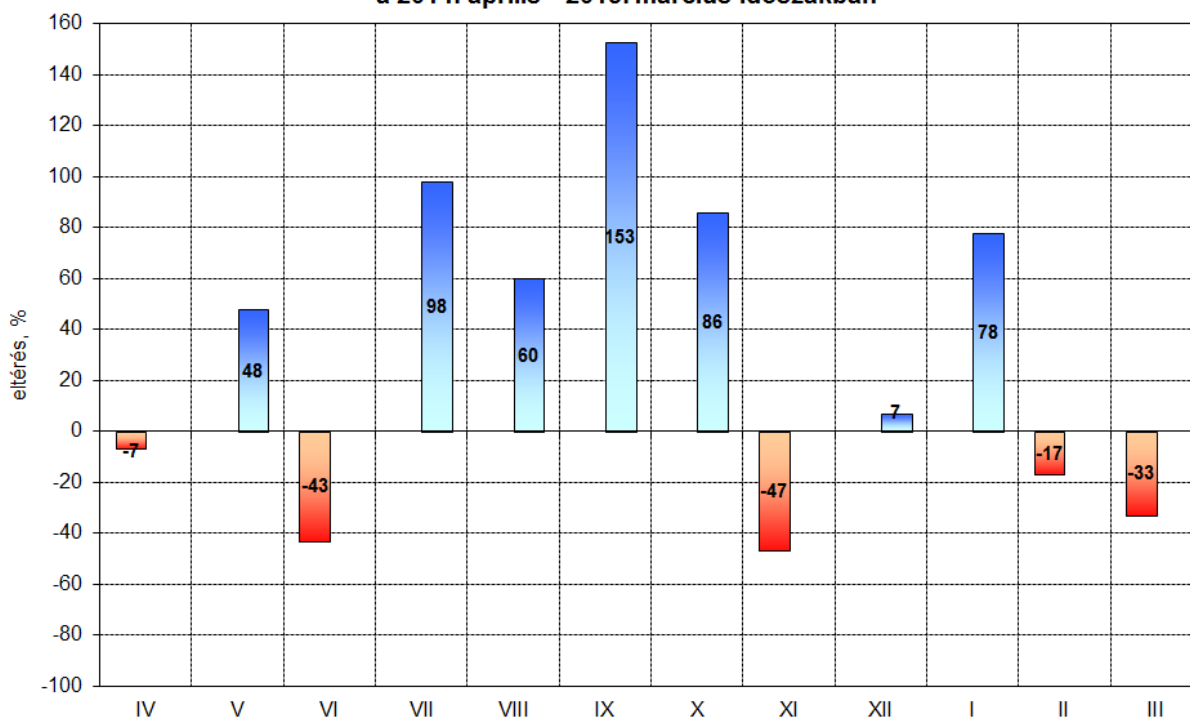
Országos áttekintésben a januári átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (26 mm) Letenye, a legnagyobb csapadéktöbblet (7 mm) Szécsény állomáson fordult elő.

A 2015. március havi csapadékösszeg területi eloszlása

Az alábbi szövegekői ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének átlagtól való relatív eltérését.

**A havi csapadékösszeg országos területi átlagértékének
sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (%)
a 2014. április - 2015. március időszakban**

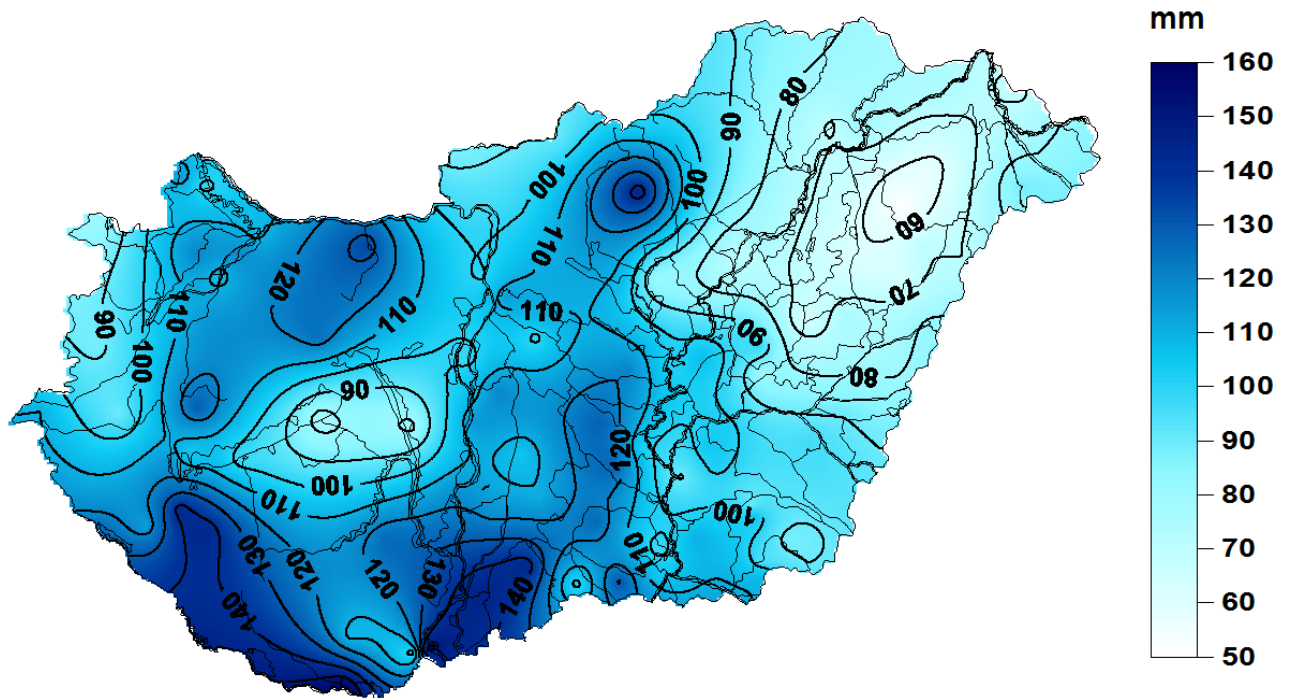

A 2015. január-március időszakban lehullott csapadék mennyisége 51 mm (Újfehértó) és 160 mm (Drávaszabolcs) között alakult, az országos területi átlagérték 101 mm volt, ami az időszakos átlagnál 9 mm-rel (mintegy 10%-kal) magasabb.

Országos áttekintésben az átlaghoz viszonyított legnagyobb háromhavi csapadéktöbblet (40-55 mm) a Duna-Tisza köze egyes középső és délnyugati körzeteiben jelentkezett. A január-március időszakban az átlaghoz viszonyított legnagyobb csapadékhiány (20-42 mm) a Hajdúságban és a Szatmári-síkságon fordult elő (3. ábra).

Az átlaghoz viszonyított legnagyobb háromhavi csapadéktöbblet (55 mm) Baja, a legnagyobb csapadékhiány (42 mm) Barabás állomáson jelentkezett.

A 2015. január-március havi csapadékösszeg területi eloszlása

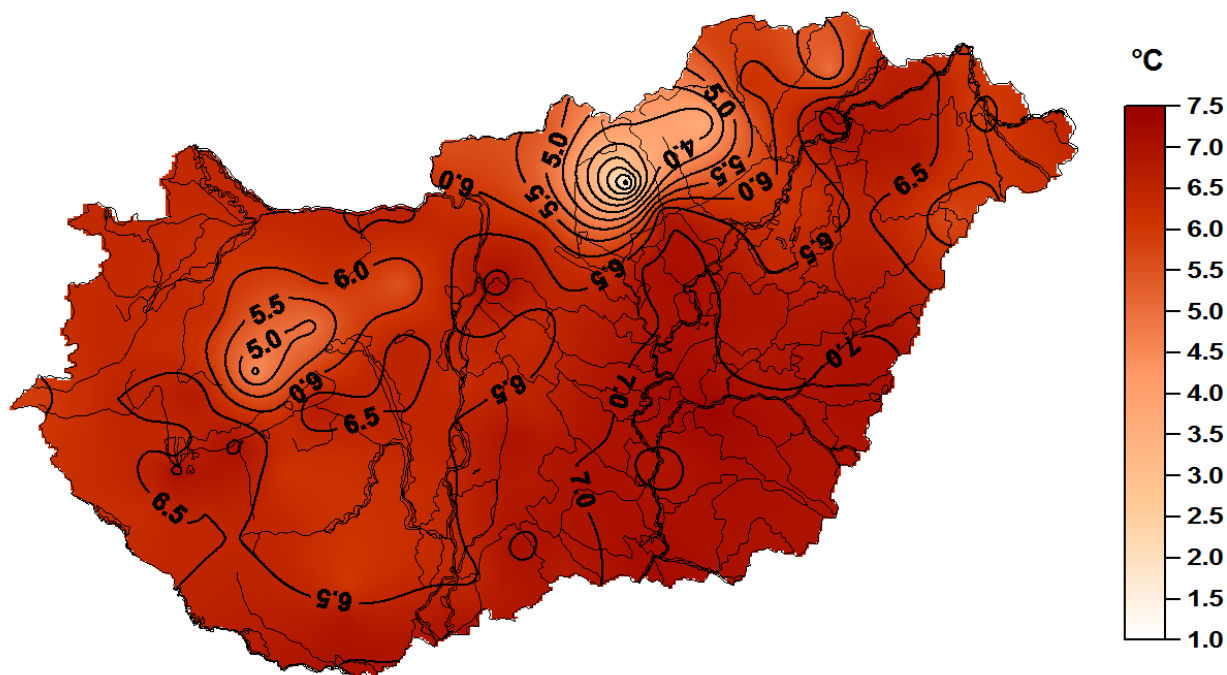
Léghőmérséklet

A március havi középhőmérséklet $-1,3^{\circ}\text{C}$ (Kékestető) és $7,4^{\circ}\text{C}$ (Szarvas) között alakult, az országos területi átlagérték $6,3^{\circ}\text{C}$ volt, ami $1,2^{\circ}\text{C}$ -kal magasabb az átlagnál.

A havi középhőmérséklet az ország egész területén elérte, illetve meghaladta a márciusi átlagot.

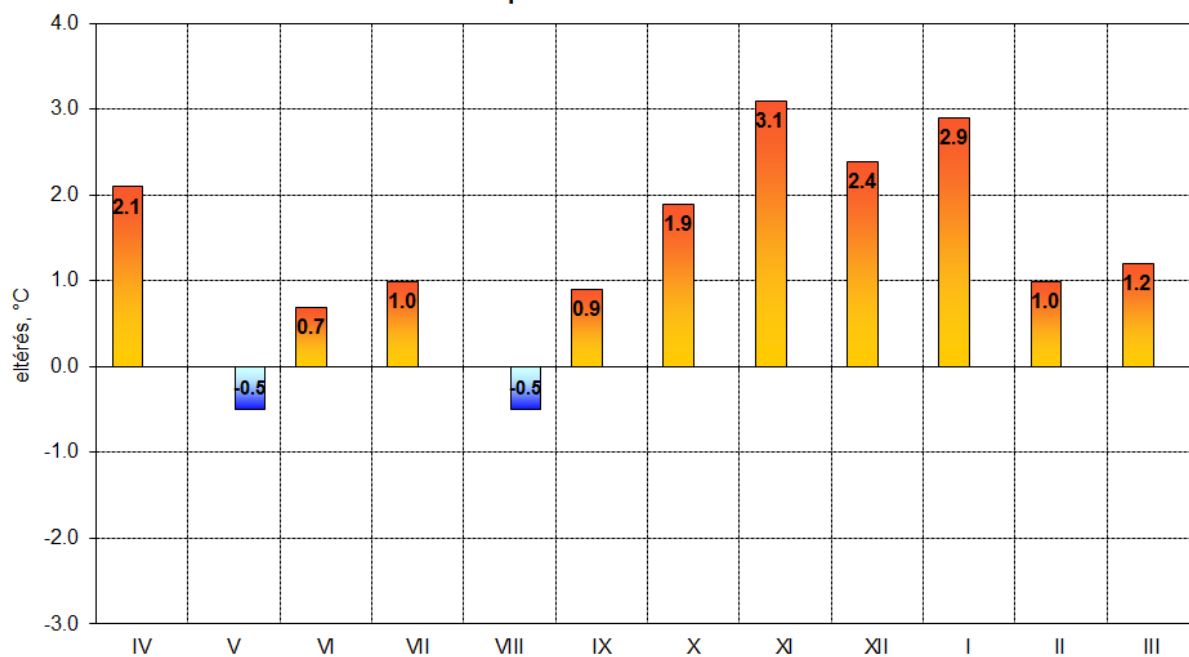
Országos áttekintésben az átlagos március havi középhőmérséklethez képest a legnagyobb pozitív eltérés ($2,4^{\circ}\text{C}$) Szentlélek állomáson fordult elő.

A 2015. március havi középhőmérséklet területi eloszlása

Az alábbi ábrán a legutóbbi 12 havi időszakra mutatjuk be a havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének átlagtól való eltérését.

A havi középhőmérséklet országos területi átlagértékének sokévi (1971-2000) átlagtól való eltérése (°C) a 2014. április - 2015. március időszakban

Talajnedvesség

Síkvidékeinken a talajok legfelső (0-20 cm-es) rétegének nedvességtartalma március végén az egy hónappal korábbi állapothoz képest lényegesen alacsonyabb volt. A 0-20 cm-es talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeink területi átlagában az 50-70% telítettségi értékek jellemezték. Ugyanakkor az Alföld északkeleti részén és a Mezőföldön a telítettségi értékek 50% alatt alakultak.

A 20-50 cm közötti talajréteg nedvességtartalmát síkvidékeken március végén – a Nyírség és a Hajdúság egyes községeinek kivételével – az egy hónappal korábbi állapottal lényegében megegyezően a telített állapot jellemezte.

Az 50-100 cm-es talajréteg nedvességtartalma az egy hónappal korábbi állapothoz képest számottevően nem változott (jellemzően 80-100%-os telítettségi értékek). A legalacsonyabb telítettségi értékek (80-90%) a Tiszántúl északi felén fordultak elő. Egyéb síkvidéki területeinken ezt a talajréteget is a telített állapot jellemezte.

Talajvíz

Márciusban Magyarország síkvidéki területei jelentős részén kisebb (0-25 cm) talajvízszint-csökkenés alakult ki, ami a dunántúli síkvidékek csaknem mindegyikét, az Alföldön elsősorban a mélyebben elhelyezkedő síksági térszíneket (Duna-menti síkság, Nagykunság) érintette. Talajvízszint-emelkedés (0-25 cm) a Dunántúlon egymástól elkülönülő tájrészekeken, az Alföldön nagyobb, összefüggő térségeken (Duna-Tisza köze, Felső-Tisza-vidék jelentős része, Körös-Maros köze délkeleti része) mutatkozott.

Márciusban a dunántúli síkvidékek meghatározó részén, az Alföldön elsősorban a Tisza Kisköre-déli országhatár közötti völgsíkján, illetve a Tiszántúl területének déli, mintegy kétharmadán a 1971-2000. közötti időszak március hónapjai átlagánál magasabban helyezkedett el a talajvíztükör. Az eltérés a Kisalföldön, a Mezőföldön és a Duna-menti síkság érintett térségeiben általában kisebb (0-75 cm), a Tiszántúl egyes térszínein viszont a 100 cm-es eltérést elérő, illetve azt meghaladó területrészek aránya is jelentős volt. A viszonyítási időszak átlagértékénél alacsonyabb talajvízállással jellemezhető területek a Mosoni-síkság északi részén és a Felső-Szigetközben, a Duna-Tisza közén, az Északi-középhegység előterében és a Kelet-Nyírségben, továbbá Beregi- és a Szatmári-sík területén mutatkoztak.

Magyarország síkvidékei országos területi átlagában a talajvíztükör 2015. március hónapban az 1971-2000. közötti időszak március havi átlagértékével azonos szinten helyezkedett el.

Belvízi helyzetértékelés

2015 márciusában országos összesítésben a belvízrendszerek közötti vízforgalom mennyisége 206,33 millió m³ volt, ami 119,71 millió m³-rel (37%-kal) maradt el az előző havi értéktől. A március havi vízforgalom részben a felszíni vízfolyásokból a belvízrendszereken átvezetett vízmennyiség volt.

A hónap folyamán 11 VÍZIG működési területén fordult elő belvívelöntés. A megfigyelt elöntések maximális kiterjedése országos összesítésben 75161 ha volt.

Az átlagosnál szárazabb időjárás és a vízelvezetések együttes hatásra az elöntések által érintett terület jelentősen csökkent, a 2015. április 9-i adatok szerint országos összegen 21017 ha volt.

A tározókban visszatartott víz mennyisége 2015 márciusában országos összesítésben az egy hónappal korábbi értékhez képest 3,79 millió m³-rel (4%-kal) növekedett.

2. ELŐREJELZÉS

Időjárás-előrejelzés

Az Országos Meteorológiai Szolgálat 2015. március 12-én kiadott hosszú távú meteorológiai előrejelzése szerint az április átlagosnál kissé melegebb és az átlagosnál szárazabb, a május átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos, a június átlagosnál kissé melegebb és átlagosan csapadékos lesz.

A havi középhőmérséklet és a havi csapadékösszeg országos átlagértékei az alábbi előrejelzett értékközökben várhatók (zárójelben a sokévi átlagokat tüntettük föl):

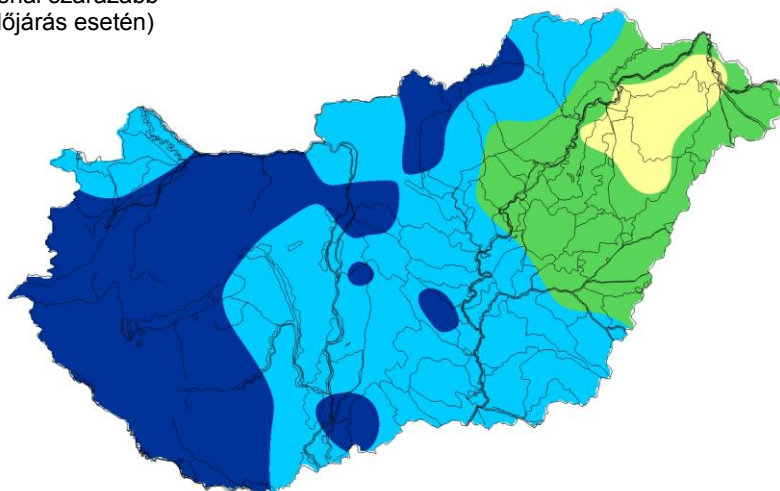
Hónap	Havi középhőmérséklet [°C]	Havi csapadékösszeg [mm]
április	9,7 – 11,6 (10,3)	20 – 55 (46)
május	15,0 – 17,0 (15,6)	40 – 75 (61)
június	17,9 – 19,7 (18,6)	55 – 100 (75)

Az OMSZ 2015. április 9-én kiadott középtávú előrejelzése szerint a következő 10 napos időszakban változékony, tavaszi időjárásra lehet számítani. Számottevő mennyiségű (területi átlagban 10 mm/nap értéket elérő) csapadék csak az időszak végén, főleg a Dunántúl nyugati és középső részén várható. A hőmérséklet az időszak első harmadában fokozatosan emelkedik, a napi középhőmérséklet a hét végén helyenként az évszakos átlag felett valószínű. A jövő hét elején erőteljes lehűlés várható, ami után ismét fokozatos melegedésre lehet számítani.

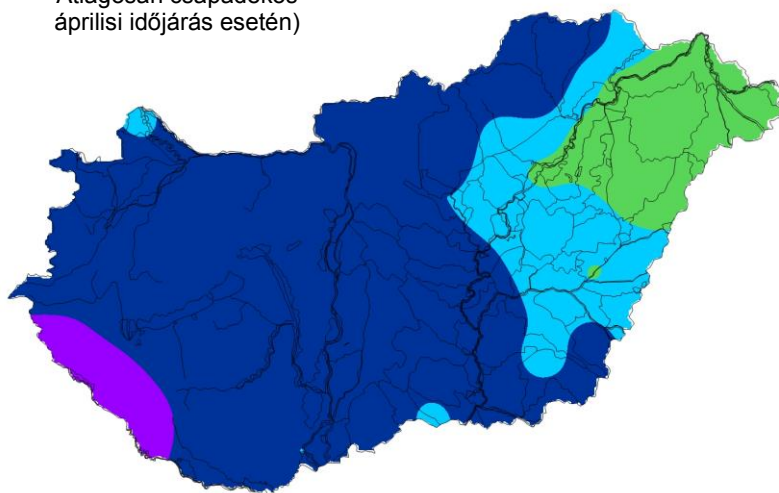
2015. március végén – az előző év azonos időszakához képest – az ország egészét tekintve jóval nedvesebb vízháztartási helyzet volt jellemző.

Az alábbi ábrákon három időjárás-forgatókönyv szerint végzett számítások alapján szemléltetjük a vízháztartási helyzet várható márciusi alakulását.

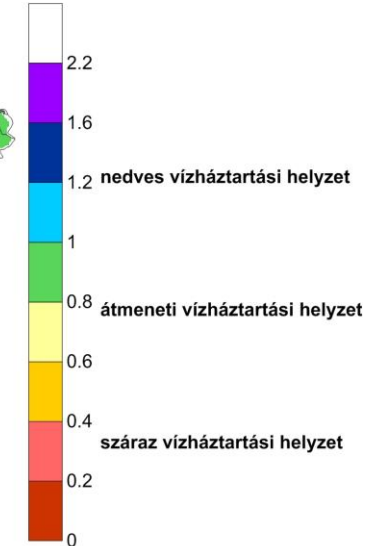
Az átlagosnál szárazabb
áprilisi időjárás esetén)

Átlagosan csapadékos
áprilisi időjárás esetén)

GVM

Az átlagosnál csapadékosabb áprilisi
időjárás esetén)

